

МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА
ПРОФЕСИОНАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ

Проект

Държавен образователен стандарт за придобиване на квалификация по
професията „Техник-озеленител“

Приет от УС на НАПОО с Протокол № 4/29.09.2021

Професионално направление:				
622	Градинарство (паркове и градини)			
Наименование на професията:				
622010	Техник - озеленител			
Специалности:		Степен на професионална квалификация	Ниво по Национална квалификационна рамка (НКР)	Ниво по Европейска квалификационна рамка (ЕКР)
6220101	Цветарство	Трета	4	4
6220102	Парково строителство и озеленяване	Трета	4	4

София, 2021 г.

1. Изисквания към кандидатите

1.1. Изисквания към кандидатите за входящо минимално образователно и/или квалификационно равнище за придобиване на степен на професионална квалификация съгласно Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО)

За придобиване на трета степен на професионална квалификация по професията „Техник-озеленител“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от ЗПОО (утвърден от министъра на образованието и науката със Заповед № РД 09-413 от 12.05.2003 г., посл. изм. Заповед № РД 09-843 от 07.04.2021 г.) изискванията за входящото минимално образователно равнище към кандидатите са:

- **за ученици** - завършено основно образование;
- **за лица, навършили 16 години** - придобито право за явяване на държавни зрелостни изпити или придобито средно образование.

Изискванията за входящо минимално квалификационно равнище при продължаващо професионално обучение с придобиване на трета степен на професионална квалификация са придобита втора степен на професионална квалификация по професия от област на образование „Селско, горско и рибно стопанство“ или придобита квалификация по част от професия с трета степен на професионална квалификация.

Здравословното състояние на кандидата се удостоверява с медицински документ, доказващ, че професията, по която желае да се обучава, не му е противопоказна.

1.2. Валидиране на професионални знания, умения и компетентности

Придобиването на квалификация по професията „Техник-зеленител“ или по част от нея чрез валидиране на придобити с неформално или информално учене резултати от ученето се осъществява съгласно Наредба № 2 от 13 ноември 2014 г. за условията и реда за валидиране на професионални знания, умения и компетентности, издадена от министъра на образованието и науката (обнародвана в Държавен вестник, бр. 96 от 21.11.2014 г., в сила от 01.01.2015 г.).

2. Описание на професията

2.1. Трудови дейности, отговорности, личностни качества, особености на условията на труд, оборудване и инструменти, изисквания за упражняване на професията, определени в законови и подзаконови актове (здравословно състояние, правоспособност и др.)

Техник-озеленителят участва в разработването на техническа и технологична документация в цветопроизводственото стопанство и парковото строителство. Организира засаждането и грижите за дървесна, храстова и цветна растителност на открито или в оранжерии, подготвя посадъчен материал и извършва размножаване на растенията, подпомага работата на проектанта при разработване на проекти, аранжира и поддържа цветя в различни обекти. Техник-озеленителят участва в изграждането и поддържането на паркова архитектура.

Техник-озеленителят засажда и полага грижи за дървесна, храстова и цветна растителност на открито или в оранжерии, подготвя посадъчен материал и извършва размножаване на растенията, аранжира композиции от цветя, изгражда и поддържа паркова архитектура.

Техник-озеленителят има възможност да работи в държавни, общински или частни организации с дейност в областта на озеленяването, зеленото строителство и устройството на ландшафта, в разсадници за декоративни дървесно-храстови видове, в цветопроизводствени стопанства, ботанически градини, дендрариуми, в предприятия и организации, занимаващи се с отглеждане, търговия и транспорт на декоративни растителни материали.

В своята работа техник-озеленителят използва различни видове градинска малогобаритна техника и инструменти за: предварителна подготовка на площите; почвообработка; бране и добиване на семена, плодове и резници; изваждане и садене на фиданки; сеене; оформяне и поддържане на зелени площи; напояване и др.

При изпълнение на някои дейности техник-озеленителят работи с вредни химически препарати - торове, препарати за растителна защита и др.

Техник-озеленителят работи с компютър със софтуер за създаване на графични изображения, текст, таблици.

Лицата, практикуващи професията, трябва да бъдат физически издръжливи, подвижни и сръчни. Умението за генериране на идеи и нестандартни решения, както и художественият вкус са важни за работата на техник-озеленителя при изпълнението на интериорно и екстериорно озеленяване.

За работа с машини и съоръжения лицата с трета степен на професионална квалификация по професията „Техник-озеленител“ трябва да притежават Свидетелство за правоспособност за работа със земеделска и горска техника съгласно Наредба № 8 от 2004 г. за условията и реда за придобиване и отнемане на правоспособност за работа със земеделска и горска техника на министъра на земеделието и горите (ДВ, бр. 20 от 2004 г.).

За управление на трактор и други селскостопански машини обучаваните трябва да положат изпит за придобиване на правоспособност за водач на МПС категории „Ткт“, „Твк“ и „В“ според изискванията на Наредба № 37 от 2002 г. на министъра на транспорта и съобщенията за условията и реда за обучение на кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на моторно превозно средство и условията и реда за издаване на разрешение за тяхното обучение (обн., ДВ, бр. 82 от 2002 г.; изм., бр. 42 и 96 от 2004 г., бр. 44 от 2006 г., бр. 3, 57 и 97 от 2008 г.).

За работа с машини и съоръжения лицата с трета степен на професионална квалификация по професията „Техник - озеленител“ трябва да притежават свидетелство за правоспособност за работа със земеделска и горска техника съгласно Наредба № 1 от 15 февруари 2019 г. за условията и реда за обучение на кандидатите за придобиване на правоспособност за работа със земеделска и горска техника и условията и реда за издаване на удостоверение за регистрация на учебни форми за тяхното обучение, обн. ДВ, бр.19/05.03.2019 г.

Наемането и определянето на работното време на техник-озеленителя се договаря с работодателя при спазване на Кодекса на труда.

2.2. Възможности за продължаване на професионалното обучение

След придобиване на трета степен на професионална квалификация по професията „Техник-озеленител“ обучаваният може да продължи обучението си по другата

специалност от професията "Техник-озеленител" или по друга професия с възможност за придобиване на трета или четвърта степен на професионална квалификация.

При продължаващото професионално обучение се организира обучение за усвояване на единиците резултати от ученето, които лицата не притежават.

2.3. Възможности за професионална реализация съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите (НКПД-2011) в Република България, утвърдена със Заповед № РД 01-931/27.12.2010 г. на министъра на труда и социалната политика, посл. изм. и доп. със Заповед № РД 01 - 105 от 23.12.2020 г.

Лицата с трета степен на професионална квалификация по професията „Техник-озеленител“ могат да постъпват на работа на следните длъжности: 3112-3020 Техник-озеленител, 3142-3002 Техник, агрохимия и растителна защита, 3142-3003 Техник, градинарство, 3142-3004 Техник, изследване на посевите, 3142-3005 Техник, напояване, 6113-1002 Градинар, 6113-1003 Градинар,сезонен, 6113-1005 Семепроизводител, 6113-1006 Фиданкопроизводител, 6113-1007 Цветопроизводител, 5223-2001 Продавач-консултант в цветарски магазин и др.

3. Единици резултати от ученето (ЕРУ)

3.1. Списък на Единиците резултати от учене (ЕРУ) и резултати от учене (РУ) по видове професионална подготовка

ЕРУ по обща професионална подготовка единна за всички професии с трета степен на професионална квалификация

ЕРУ 1. Здравословни и безопасни условия на труд

1.1. РУ (Резултат от учене) Спазва разпоредбите за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място

1.2. РУ Осъществява превантивна дейност по опазване на околната среда

1.3. РУ Участва в овладяването на рискови и аварийни ситуации

ЕРУ 2. Икономика

2.1.РУ Познава основите на пазарната икономика

2.2. РУ Познава характеристиките на дейността на дадена фирма

ЕРУ 3. Предприемачество

3.1. РУ Познава основите на предприемачеството

3.2. РУ Формира предприемаческо поведение

3.3. РУ Участва в разработването на бизнес план

ЕРУ по отраслова професионална подготовка – единна за професиите от професионално направление „Градинарство (паркове и градини)“ – трета степен на професионална квалификация

ЕРУ 4. Комуникация и чужд език

4.1. РУ Общува ефективно в работния екип

4.2. РУ Владее чужд език по професията

ЕРУ5. Използване на информационни и комуникационни технологии в професионалната дейност

5.1. РУ Обработва информация и съдържание с ИКТ

5.2. РУ Осъществява комуникация посредством ИКТ

5.3. РУ Създава цифрово съдържание с ИКТ

5.4. РУ Осигурява защита на електронната среда

5.5. РУ Решава проблеми при работата с ИКТ

ЕРУ 6. Организиране на работния процес

6.1. РУ Извършва предварителна подготовка на работното място

6.2. РУ Прилага технологичната последователност в трудовия процес

ЕРУ 7. Подготовка на почвата за засаждане

7.1. РУ Разпознава основните типове почви в България

7.2. РУ Познава различните видове обработка на почвата

7.3. РУ Познава видовете торове, норми и време на внасяне

ЕРУ 8. Засаждане и поддържане на дървесна, храстова и цветна растителност

8.1. РУ Разпознава основните дървесни, храстови, цветни и тревисти видове

8.2. РУ Засажда дървета, храсти и цветя в паркове и градини

8.3. РУ Представя съдържанието и технологичната последователност на мероприятията за поддържане на парковата растителност

8.4. РУ Комбинира дървета, храсти, цветя в групи и ги съчетава с паркови архитектурни елементи

ЕРУ 9. Растителнозащитни мероприятия

9.1. РУ Описва повредите, болестите и вредителите по парковата растителност

9.2. РУ Познава препаратите за растителна защита и тяхното въздействие

9.3. РУ Работи с машини и апарати за растителна защита

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Цветарство“ - трета степен на професионална квалификация

ЕРУ 10. Отглеждане на цветя на открито и в оранжерии

10.1. РУ Извършва размножаване на цветята

10.2. РУ Участва в отглеждането на цветя на открито или в оранжерии

10.3. РУ Създава, оформя и поддържа цветни лехи

10.4. РУ Оформя и поддържа цветя за украса и интериорно озеленяване

ЕРУ 11. Работа в цветарски магазин

11.1. РУ Полага грижи за цветята в цветарски магазин

11.2. РУ Аранжира букети, венци, гирлянди, цветя във ваза

11.3. РУ Консултира клиентите относно грижите за цветята

11.4. РУ Подготвя рязан цвят за клиенти

ЕРУ 12 Селекция, семепроизводство и организация на цветопроизводствено стопанство

12.1. РУ Организира цветопроизводствено стопанство

12.2. РУ Извършва селектиране на нови видове

12.3. РУ Организира семепроизводство

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Парково строителство и озеленяване“ - трета степен на професионална квалификация

ЕРУ 13. Засаждане, отглеждане и поддържане на растения в паркове и градини

13.1. РУ Засажда и отглежда различни иглолистни и широколистни дървесни и храстови видове

13.2. РУ Изгражда и поддържа тревни площи

13.3. РУ Засажда и поддържа дървесно-храстови групи

13.4. РУ Изгражда и поддържа вертикално и каскадно озеленяване на сгради, архитектурни съоръжения, балкони и тераси

ЕРУ 14. Изграждане и поддържане на паркова архитектура

14.1. РУ Подготвя терен за засаждане на растения или изграждане на паркова архитектура

14.2. РУ Изгражда и поддържа декоративни настилки

14.3. РУ Изгражда и поддържа паркова архитектура в кътове за отдих

14.4. РУ Изгражда и поддържа скални кътове, алпинеуми и водни площи

14.5. РУ Изгражда и поддържа зони за активен и пасивен отдих в паркова среда

ЕРУ 15. Изграждане и поддържане на озеленяване на линейни обекти и паркови обекти със специално предназначение в градска среда

15.1. РУ Изгражда и поддържа линейни обекти от градската инфраструктура

15.2. РУ Изгражда и поддържа паркови обекти за ограничено обществено ползване (в имотите за жилищни, вилни, обществени, производствени, курортни и спортни сгради и комплекси)

15.3. РУ Изгражда и поддържа паркови обекти със специфично предназначение (гrobiщни паркове, ботанически градини, дендрариуми, зоопаркове, защитни насаждения)

3.2. Описание на ЕРУ

ЕРУ по обща професионална подготовка

ЕРУ 1

Наименование на единицата:	Здравословни и безопасни условия на труд
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Техник-озеленител
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 1.1:	Спазва разпоредбите за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място
Знания	<ul style="list-style-type: none"> ● Познава основните нормативни разпоредби за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд за конкретната трудова дейност ● Посочва основните рискове за здравето и безопасността при конкретната трудова дейност ● Изброява основните мерки за защита и средствата за

	сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ
Умения	<ul style="list-style-type: none"> ● Прилага необходимите мерки за защита ● Използва средствата за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ ● Спазва необходимите мерки за осигуряване на безопасност и здраве при работа
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> ● Способен е да извършва трудовата дейност, като спазва нормативните разпоредби за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място
Резултат от учене 1.2:	Осъществява превантивна дейност по опазване на околната среда
Знания	<ul style="list-style-type: none"> ● Познава основните разпоредби за опазване на околната среда, отнасящи се до конкретната трудова дейност ● Описва рисковете от замърсяване на околната среда при извършваната трудова дейност ● Посочва основните изисквания за разделно събиране на отпадъци ● Познава разпоредбите за съхранение, използване, и изхвърляне на опасни отпадъци
Умения	<ul style="list-style-type: none"> ● Разпознава опасни отпадъци ● Прилага методи за съхранение на опасни отпадъци и излезли от употреба материали, консумативи и др. ● Спазва технологията за събиране и рециклиране на отпадъци ● Спазва разпоредбите за опазване на околната среда
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> ● Изпълнява трудовата дейност при спазване на изискванията и правилата за опазване на околната среда
Резултат от учене 1.3:	Участва в овладяването на рискови и аварийни ситуации
Знания	<ul style="list-style-type: none"> ● Посочва основните рискови и аварийни ситуации ● Описва основните изисквания за осигуряване на аварийна безопасност ● Изброява основните стъпки за действия при аварии и аварийни ситуации ● Назовава видовете травми и методите за оказване на първа помощ
Умения	<ul style="list-style-type: none"> ● Разпознава рисковете, които могат да доведат до възникване на пожар и/или авария ● Спазва изискванията за осигуряване на пожарна и аварийна безопасност ● Спазва правилата за действия—е при аварии и аварийни ситуации ● Оказва първа помощ на пострадали при авария
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> ● Участва в овладяването на възникнал пожар и/или авария, в съответствие с установените вътрешно-фирмени правила за пожарна и аварийна безопасност
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Писмен изпит/Тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Решаване на казус по зададен сценарий
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Учебен кабинет

Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Притежава основни теоретични знания за: <ul style="list-style-type: none"> - здравословни и безопасни условия на труд на работното място - превантивна дейност за опазване на околната среда - овладяване на аварийни ситуации и оказване на първа помощ на пострадали <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Избира най-подходящия тип поведение при зададените рискови ситуации ● Вярно и точно определя необходимите действия за оказване на първа помощ
-------------------------------	---

ЕРУ 2

Наименование на единицата:	Икономика
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Техник-озеленител
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 2.1:	Познава основите на пазарната икономика
Знания	<ul style="list-style-type: none"> ● Описва общата теория на пазарната икономика ● Изброява основните икономически проблеми ● Посочва ролята на държавата в пазарната икономика ● Изброява видовете икономически субекти в бизнеса
Умения	<ul style="list-style-type: none"> ● Разграничава функциите на различните икономически субекти ● Информира се за успешни практически примери за управление на различни бизнес начинания
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> ● Способен е да идентифицира успешни практически примери за управление на бизнес начинания
Резултат от учене 2.2:	Познава характеристиките на дейността в дадена фирма
Знания	<ul style="list-style-type: none"> ● Посочва основите на пазарното търсене ● Описва принципите на пазарното предлагане ● Дефинира основни икономически понятия - приходи, разходи, печалба, рентабилност
Умения	<ul style="list-style-type: none"> ● Обяснява основни икономически понятия в контекста на дейността на организацията ● Прилага принципите на пазарно търсене и предлагане в дейността си
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> ● Способен е да обясни икономическите принципи в контекста на дейността на фирмата
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Писмен изпит/Тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Решаване на казус по зададен сценарий

Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1 и 2: <ul style="list-style-type: none"> Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> Владее основните теоретични знания в областта на икономиката За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на проблема в зададения казус

ЕРУ 3

Наименование на единицата:	Предприемачество
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Техник-озеленител
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 3.1:	Познава основите на предприемачеството
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Описва същността на предприемачеството Познава принципите на предприемаческата дейност Посочва видовете предприемачески умения
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Подпомага прилагането на предприемачески идеи в дейността на фирмата Открива възможности за предприемачески инициативи в дадения бизнес сектор Идентифицира практически примери за успешно управление на дейността на компанията
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Демонстрира предприемачески умения при изпълнение на задачи
Резултат от учене 3.2:	Формира предприемаческо поведение
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Посочва характеристиките на предприемаческото поведение Изрежда видовете предприемаческо поведение Описва факторите, които влияят върху предприемаческото поведение Познава значими за упражняваната професия социални и личностни умения
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Прилага в дейността си подходящи предприемачески идеи Идентифицира нови пазарни възможности Преценява необходимостта от промени, свързани с подобряване на работата Предлага иновативни идеи при изпълнението на бизнес проекти
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Демонстрира предприемаческо поведение, социални и личностни умения с цел оптимизиране на организационни дейности
Резултат от учене 3.3:	Участва в разработването на бизнес план
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Изброява основните елементи на бизнес плана

	<ul style="list-style-type: none"> • Описва изискванията и етапите при разработване на бизнес план • Посочва факторите на обкръжаващата пазарна среда
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Анализира възможностите за развитие на дейността в организацията • Обяснява предназначението на всеки елемент от бизнес плана • Прилага изискванията за разработване на основни елементи на бизнес план
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира предприемаческо поведение, социални и личностни умения с цел оптимизиране на организационни дейности
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен сценарий <p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разработване на бизнес план
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1, 2 и 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Владее основни теоретични понятия в областта на предприемачеството <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Участва в разработването на елементи от бизнес план според изискванията на предварително дефинираното задание

ЕРУ по отраслова професионална подготовка, единна за професиите от професионално направление „Градинарство (паркове и градини)“

ЕРУ 4

Наименование на единицата:	Комуникация и чужд език
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Техник - озеленител
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 4.1:	Общува ефективно в работния екип
Знания:	<ul style="list-style-type: none"> • Познава организационната структура • Посочва отделните длъжности в екипа • Описва взаимоотношенията, йерархичните връзки и подчиненост в екипа • Изброява принципите на ефективна комуникация

Умения:	<ul style="list-style-type: none"> • Спазва йерархията в екипа • Осъществява ефективна комуникация в екипа • Спазва етичните норми на поведение
Компетентности:	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да комуникира ефективно с всички участници в трудовия процес, съобразно работния протокол
Резултат от учене 4.2:	Владее чужд език по професията
Знания:	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основната професионална терминология на чужд език • Изброява източници за информация в професионалната област на чужд език • Изрежда основните области на приложимост на чужд език по професията
Умения:	<ul style="list-style-type: none"> • Чете професионални текстове на чужд език (специализирана литература, документация и други) • Ползва чужд език при търсене на информация от интернет и други източници • Ползва чужд език (писмено и говоримо) при комуникация с колеги и клиенти
Компетентности:	<ul style="list-style-type: none"> • Владее чужд език на ниво, позволяващо му да осъществява комуникация по професионални теми и да използва специализирана литература
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит – дава писмени решения и отговори на поставени задачи или въпроси <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Устен изпит – води разговори по професионални теми на чужд език; разчита специализирана документация на чужд език
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решава точно, пълно и вярно зададена писмена задача или въпрос/и <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Комуникира на чужд език по професионални теми в учебна или работна среда, разчита специализирана документация на чужд език

ЕРУ 5

Наименование на единицата:	Използване на информационни и комуникационни технологии в професионалната дейност
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Техник-озеленител
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 5.1:	Обработка информация и съдържание с ИКТ
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява интернет търсачки

	<ul style="list-style-type: none"> • Обяснява употребата на филтри и оператори за търсене на информация в дигитална среда • Познава начини за оценка на надеждността на информацията в интернет • Посочва същността на WEB каналите (RSS и други) за получаване на информация • Описва начините за съхранение на цифрова информация на различни електронни носители • Посочва начините за създаване на поддиректории (папки) • Изброява начините за преместване на файлове от една поддиректория (папка) в друга • Познава различни програми за възпроизвеждане на даден тип цифрово съдържание (текст, изображение, аудио, видео) • Посочва различни доставчици на облачни услуги • Назовава източници за извличане на цифрови данни
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва търсачка за намиране на информация като прилага различни филтри и използва оператори за търсене (символи и други) • Използва WEB канали (RSS и други) за получаване на информация • Сравнява информацията в различни източници • Оценява надеждността на информацията с помощта на набор от допълващи се критерии • Съхранява в различни формати цифрово съдържание (текст, изображения, аудио, видео, WEB страници и др.) по класифициран начин, използвайки поддиректории (папки) • Използва облачни услуги за съхранение на информация • Възпроизвежда записано цифрово съдържание
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира свободно владение на ИКТ при обработването на информация
Резултат от учене 5.2:	Осъществява комуникация посредством ИКТ
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява доставчици на услугата електронна поща • Описва софтуер за аудио и видео разговори • Изброява доставчици на услуги за споделяне на файлове • Описва принципите за онлайн пазаруване и плащане • Изброява онлайн общности (социални мрежи), създадени за обмен на знания и опит в професионалната област като посочва публични и частни цифрови услуги • Обяснява предимствата от използване на електронен подпис • Запознат е с методите за общуване чрез мобилни устройства при взаимодействие с колеги и партньори • Познава дигиталния етикет при интернет общуване
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва електронна поща • Използва разширени функции на софтуер за аудио и видео разговори • Споделя файлове, спазвайки правилата на онлайн комуникация • Използва електронни услуги като онлайн-пазаруване, електронно банкиране, взаимодействие с институции и др. • Обменя знания и опит в онлайн общности

	<ul style="list-style-type: none"> • Прилага електронен подпис за авторизация • Ползва мобилни устройства при взаимодействие с колеги и партньори • Служи си с дигиталния етикет при интернет общуване
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира свободно владееене на ИКТ при онлайн комуникация
Резултат от учене 5.3:	Създава цифрово съдържание с ИКТ
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва функционалностите на софтуерите за създаване на цифрово съдържание от различен тип (текст, таблици, изображения, аудио, видео) • Посочва функционалностите на софтуерите за редакция на цифрово съдържание от различен тип (текст, таблици, изображения, аудио, видео) • Описва функционалностите на редакторите за създаване и поддържане на шаблонни интернет страници и/или блогове
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Създава цифрово съдържание (текст, таблици, изображения, аудио, видео) с различни оформления • Редактира създадено цифрово съдържание • Използва редактори за създаване и поддръжка на шаблонни интернет страници и/или блогове
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира свободно владееене на ИКТ при създаването на електронно съдържание
Резултат от учене 5.4:	Осигурява защита на електронната среда
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва рисковете за сигурността при работа в електронна среда • Дефинира функциите на защитните стени и на антивирусните програми • Описва начините за защита на файлове с криптиране или с пароли • Посочва мерки за защита на дигиталните устройства и цифровото съдържание • Описва въздействието на цифровите технологии върху околната среда • Познава нормативите за защита на личните данни
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Идентифицира подвеждащи и/или злонамерени съобщения и интернет страници • Активира филтри на електронна поща против нежелани съобщения • Разпознава файлове, представляващи зловреден софтуер • Променя настройките на защитната стена и на антивирусната програма • Защишава файлове с криптиране или с пароли • Прилага методи за защита на дигиталните устройства и цифровото съдържание • Прилага мерки за пестене на енергия • Използва техники за защита на личните данни в дигитална среда
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да защити комплексно от злонамерени действия електронната среда, в която работи, както и поверителността

		на личните данни
Резултат от учене 5.5:		Решава проблеми при работата с ИКТ
Знания		<ul style="list-style-type: none"> • Посочва начините за решаване на рутинни проблеми при използване на цифрови технологии • Изброява начините за инсталиране/преинсталиране на софтуерни продукти, използвани в компютърната графика • Изброява възможностите за актуализиране и подобряване на дигиталните си компетентности • Познава основни технологични подобрения в професионалната област
Умения		<ul style="list-style-type: none"> • Избира и инсталира най-подходящия инструмент, устройство, приложение, софтуер или услуга за решаване на проблеми • Променя настройките и опциите на операционната система или софтуер за компютърна графика при решаване на проблеми • Предлага творчески идеи при използването на дигитални технологии
Компетентности		<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да разреши нерутинен проблем, възникнал при работа с ИКТ
Средства	за	Средство 1:
оценяване:		<ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на задача, свързана с намирането на информация в интернет по зададена тема, нейното съхранение и възпроизвеждане
		Средство 2:
		<ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на задача, свързана със споделянето на файл в интернет пространството и изпращане на връзка (линк) за сваляне до друг потребител по електронната поща
		Средство 3:
		<ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на задача, свързана със създаването, редакцията и оформлението на цифрово съдържание
		Средство 4:
		<ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на задача, свързана с противодействие срещу злонамерено електронно съобщение
		Средство 5:
		<ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на задача, свързана с инсталирането, преинсталирането и промяната на настройки на устройство и съпътстващия го софтуер
Условия	за	За средство 1, 2, 3, 4 и 5:
провеждане	на	<ul style="list-style-type: none"> • Учебен/компютърен кабинет • Персонален компютър или лаптоп • Достъп до интернет
оценяването:		
Критерии	за	За средство 1, 2, 3, 4 и 5:
оценяване:		<ul style="list-style-type: none"> • Поставените задачи са изпълнени самостоятелно и в рамките на предварително зададеното за това време • Демонстрирани са знания, умения и компетентности, свързани с използването на ИКТ

ЕРУ 6

Наименование на	Организиране на работния процес
------------------------	---------------------------------

единицата:	
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Техник-озеленител
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 6.1:	Извършва предварителна подготовка на работното място
Знания:	<ul style="list-style-type: none"> ● Описва правилата за рационална организация на работното място ● Изброява методи за нормиране на работния процес ● Описва основните работни процеси и дейности на работното място ● Посочва организацията на работния процес в съответствие с поставените задачи ● Изрежда нормативни документи, свързани с работния процес
Умения:	<ul style="list-style-type: none"> ● Спазва основните нормативни актове, свързани с професията ● Следва създадената организация на работа на работното място и в обекта ● Спазва инструкциите и указанията, свързани с професията и работното място ● Подготвя работното място за изпълнение на поставените задачи ● Използва лични предпазни средства
Компетентности:	<ul style="list-style-type: none"> ● Способен е самостоятелно да организира правилно работното си място, като подготви необходимите инструменти и материали
Резултат от учене 6.2:	Прилага технологичната последователност в трудовия процес
Знания:	<ul style="list-style-type: none"> ● Познава видовете трудови дейности ● Дефинира изискванията за ефективно изпълнение на видовете дейности ● Познава начините за организация на дейностите в работния процес
Умения:	<ul style="list-style-type: none"> ● Следва етапите и последователността им в технологичния процес ● Спазва разпределението на видовете дейности, предвидени за изпълнение на работното място ● Спазва изискванията за изпълнение на видовете дейности на работното си място - схеми, правилници, инструкции и др. ● Спазва правилата за осигуряване на ЗБУТ
Компетентности:	<ul style="list-style-type: none"> ● Способен е самостоятелно или в екип да изпълнява възложените му дейности в работния процес, както и да отстранява технологични грешки в работата
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Решаване на казус по зададен сценарий

Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1 и 2: <ul style="list-style-type: none"> Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> Владее основните теоретични знания в областта на организацията на работа и етапите на работния процес За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на проблема в зададения казус

ЕРУ 7

Наименование на единицата:	Подготовка на почвата за засаждане
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Техник-озеленител
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 7.1:	Разпознава основните типове почви в България
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Описва главните почвени типове в северна България Назовава главните почвени типове в южна България Познава механичния и химичния състав на почвата
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Разпознава по почвен профил типа почва Определя механичния състав на почвата и я класифицира Дефинира минералния и химичния състав на почвата и я класифицира
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Ефективно подбира типа почва подходящ за използване Прилага методи за ефективно подобряване на качествата и плодородието на почвата
Резултат от учене 7.2:	Познава различните видове обработка на почвата
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Изброява видовете обработка на почвата Описва начина, периода и вида на обработка на почвата Познава техниката необходима за обработка на почвата Описва начина на почистване, подравняване, профилиране и окопаване на почвата ръчно и с малогабаритна градинска техника
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Спазва последователността на мероприятията за подобряване на структурата на почвата Избира правилното мероприятие за подобряване на почвата Прилага правилната техника за подобряване качествата на почвата
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Способен е да подбере правилните мероприятия за подобряване на механичните качества на почвата като съгласува с ръководител
Резултат от учене 7.3:	Познава видовете торове, норми и време на внасяне
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Посочва видовете торове и тяхното въздействие Описва правилния начин на съхранение на тор

	<ul style="list-style-type: none"> ● Дефинира количеството тор необходим за внасяне ● Описва периода и начина на внасяне на тор
Умения	<ul style="list-style-type: none"> ● Подбира правилните торове ● Използва правилните по вид и количество торове ● Използва правилната механизирани техника ● Спазва норми и изисквания за торене
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> ● Способен е да подбере правилните торове за подобряване на химичните качества на почвата и нейното плодородие, като ги съгласува с ръководител
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Решаване на тест/ Писмено изпитване <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Учебен кабинет <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Реално работно място (база за обучение по практика)
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Дефинира теоретични понятия за тип, структура, състав, свойства и плодородие на почвата ● Дефинира теоретични понятия за етапите и процесите на обработка на почвата ● Дефинира теоретични понятия за видовете торове, нормите и периода за внасяне <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Вярно, точно и мотивирано изпълнява възложената практическа задача, свързана с повишаване на плодородието на почвата, като правилно подбира мероприятията ● Спазено е времето за изпълнение на задачата

ЕРУ 8

Наименование на единицата:	Засаждане и поддържане на дървесна, храстова и цветна растителност
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Техник-озеленител
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 8.1:	Разпознава основните дървесни, храстови, цветни и тревисти видове
Знания	<ul style="list-style-type: none"> ● Описва основни белези, изисквания и декоративни качества на дървета и храсти ● Изброява основни белези, изисквания и декоративни качества

	<p>на едно-, дву- и многогодишни цветя</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Познава основни белези, изисквания и декоративни качества на тревистите видове
Умения	<ul style="list-style-type: none"> ● Разпознава декоративните дървета и храсти по външни белези ● Разпознава различните цветни видове по външни белези ● Разграничава декоративните тревисти видове по външни белези
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> ● Способен е да сравни дървесните декоративни видове, тревистите и цветни видове по техните външните белези
Резултат от учене 8.2:	Засажда дървета, храсти и цветя в паркове и градини
Знания	<ul style="list-style-type: none"> ● Посочва класификация на дърветата по размер ● Познава посадъчни схеми ● Описва технологията на засаждане и мероприятията, свързани с нея ● Дефинира особеностите и сезоните за засаждане ● Изброява техниката, използвана за засаждане
Умения	<ul style="list-style-type: none"> ● Прилага различните посадъчни схеми ● Сравнява възможностите за използване на различни посадъчни схеми ● Използва необходимите материали и техника ● Спазва изискванията на технологията за засаждане
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> ● Ефективно подбира правилните методи и технологии за засаждането на различни декоративни видове в паркове и градини ● Способен е самостоятелно да избере посадъчна схема
Резултат от учене 8.3:	Представя съдържанието и технологичната последователност на мероприятията за поддържане на парковата растителност
Знания	<ul style="list-style-type: none"> ● Описва основните мероприятия през сезоните, необходими за поддържане на растителността ● Познава механизиранията и ръчна техника за поддържане на растителността ● Изброява видовете резитби и оформяне на корони при декоративните дървета и храсти
Умения	<ul style="list-style-type: none"> ● Обяснява периодичността на поливките и сезоните за поливане в различните случаи, оросяването с вода ● Извършва видовете резитби за декоративните дървета и храсти според сезоните ● Прилага сезонните мероприятия и грижи за растенията ● Използва машини и инструменти за поддържане на дървесно-храстова растителност
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> ● Способен е под наблюдение на ръководител да подбере правилните методи и технологии за грижи и поддържане на различни декоративни видове в паркове и градини
Резултат от учене 8.4:	Комбиниращ дървета, храсти, цветя в групи и ги съчетава с

	паркови архитектурни елементи
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва основните екологични изисквания на видовете и правилното композиране в паркова среда • Познава различните композиционни стилове • Изброява различните видове растения, които могат да се комбинират помежду си
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Обяснява екологичните изисквания на растителността • Извършва подбор на видовете според декоративните им качества и сезоните • Прилага сезонните мероприятия и грижи за растенията за запазване на композиционната цялост
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е под наблюдение на ръководител да подбере подходящите видове за получаването на завършеност на композицията в паркове и градини
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест/ Писмено изпитване <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реално работно място (база за обучение по практика)
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дефинира теоретични понятия за хабитуса на видовете, използвани в парковата среда • Дефинира теоретични понятия за етапите и процесите за засаждане на растителност • Дефинира теоретични понятия за мероприятията, необходими за поддържане на растителността <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано изпълнява възложената практическа задача, свързана със засаждане и поддържане на дървесна, храстова и цветна растителност • Спазва времето за изпълнение на задачата

ЕРУ 9

Наименование на единицата:	Растителнозащитни мероприятия
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Техник - озеленител
Ниво по НКР:	4

Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 9.1:	Описва повредите, болестите и вредителите по парковата растителност
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва видовете механични повреди по парковата растителност • Познава видовете гъбични и бактериални заболявания по парковата растителност • Изброява видовете вредители по парковата растителност
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Прилага методи за отстраняване на механичните повреди по парковата растителност по външни белези • Прилага методи за борба с болестите и гъбите по парковата растителност по външни белези • Използва методи за борба с вредителите по парковата растителност по външни белези
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да избере правилните методи за грижи и поддържане на различни декоративни видове като ефективно прецени заболяването, повредата или вредителя
Резултат от учене 9.2:	Познава препаратите за растителна защита и тяхното въздействие
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава видовете препарати за растителна защита • Описва въздействието на препаратите върху растителността • Дефинира правилното дозиране на различните препарати
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Подбира подходящите препарати за борба с вредителите • Сравнява въздействието на различните препарати върху растителността • Прилага правилно дозиране на препаратите
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен да избере най-правилните препарати според тяхното въздействие и след преценка на заболяването, повредата или вредителя, като ги съгласува с ръководител
Резултат от учене 9.3:	Работи с машини и апарати за растителна защита
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава видовете машини и апарати за растителна защита • Дефинира начините за правилно съхранение на техниката • Описва правилното позициониране и употреба на различните апарати за растителна защита
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Избира подходящата техника за растителна защита • Използва техника за растителна защита по предназначение • Спазва изискванията за правилно съхранение на техника за растителна защита
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Ефективно преценява най-подходящия метод и избира техниката за максимална защита на растенията като ги съгласува с ръководител
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест/ Писмено изпитване <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача

Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реално работно място (база за обучение по практика)
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дефинира теоретични понятия за повредите, болестите и вредителите по парковата растителност • Описва теоретични понятия за препаратите за растителна защита и тяхното въздействие • Изброява теоретични понятия за мероприятията необходими за защита на растителността <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на проблем на заболяло растение: <p>Вярно, точно и мотивирано разпознава болестта на растението и избира подходящ препарат за борба</p> <p>Спазва времето за изпълнение на практическата задача</p>

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Цветарство“ - трета степен на професионална квалификация

ЕРУ 10

Наименование на единицата:	Отглеждане на цветя на открито и в оранжерии
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Техник-озеленител
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 10.1:	Извършва размножаване на цветята
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява начините на размножаване и съхранение на посевен материал • Описва особеностите на размножаване при отделните видове цветя • Познава необходимите грижи за цветята при размножаването им
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Подготвя посадъчен материал • Съхранява посадъчен материал • Извършва семенно и вегетативно размножаване • Полага необходимите грижи за цветята по време на размножаване
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да подбира правилните начини за размножаване при различните декоративни видове, като спазва

	инструкциите и изискванията на технологията
Резултат от учене 10.2:	Участва в отглеждането на цветя на открито или в оранжерии
Знания	<ul style="list-style-type: none"> ● Изброява специфичните грижи за цветята на открито ● Описва специфичните грижи на цветята в оранжерии ● Познава основните изисквания на цветните култури към екологичните фактори
Умения	<ul style="list-style-type: none"> ● Извършва подготовка на площите за отглеждане на цветя ● Полага грижи за цветята, включително посеви, поничи и разсади ● Поддържа оптимален микроклимат при отглеждане на цветя в парници и оранжерии
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> ● Участва в отглеждането на цветя в открити и закрити производствени площи при спазване на инструкциите и изискванията на технологията
Резултат от учене 10.3:	Създава, оформя и поддържа цветни лехи
Знания	<ul style="list-style-type: none"> ● Описва основните видове цветя, използвани в озеленяването ● Познава различните посадъчни схеми и анализира възможностите за тяхното използване ● Описва особеностите, технологията и сезоните за засаждане ● Изброява необходимите материали и техника при поддържане на цветни лехи
Умения	<ul style="list-style-type: none"> ● Зацветява с едногодишни, двугодишни, многогодишни и луковични цветя ● Извършва прашене (разрохване) на цветни лехи ● Поддържа цветни лехи
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> ● Способен е след инструкция да подбере подходящите мероприятия за поддържане на цветни лехи при спазване на определените технологични изисквания ● Способен е да създава, оформя и поддържа цветни лехи съгласно изискванията
Резултат от учене 10.4:	Оформя и поддържа цветя за украса и интериорно озеленяване
Знания	<ul style="list-style-type: none"> ● Познава цветята за вътрешна украса по качества, време на цъфтеж, изисквания към светлина и други фактори ● Дефинира характеристиките на основните видове цветя за интериорно озеленяване - цъфтящи, листно-декоративни, саксийни, рязан цвят и сухи цветя ● Описва особеностите за поддържане на саксийна растителност
Умения	<ul style="list-style-type: none"> ● Групира цветята за вътрешна украса по качества, време на цъфтеж, изисквания към светлина и други фактори ● Правилно аранжира саксийна растителност в обществени обекти по зададен проект ● Полага грижи за саксийна растителност ● Почиства, полива и наторява саксийната растителност

Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> ● Изпълнява коректно цветни композиции по зададен проект ● Способен е да полага правилните грижи за саксийна растителност
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Решаване на тест/ Писмено изпитване <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Изпълняване на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Учебен кабинет <p>За средство 2</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Реално работно място (база за обучение по практика) с включена производствена площ
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Владее основните теоретични знания свързани с размножаване, отглеждане и поддържане на цветята <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Ефективно подготвя и организира работното място ● Изпълнява практическа задача, свързана с размножаване, отглеждане на цветя, оформяне и поддръжка на цветни лехи, оформление по проект и поддържане на украса и интериорно озеленяване ● Практическата задача е изпълнена вярно, самостоятелно и в рамките на предварително зададеното за това време

ЕРУ 11

Наименование на единицата:	Работа в цветарски магазин
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Техник-озеленител
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 11.1:	Полага грижи за цветята в цветарски магазин
Знания	<ul style="list-style-type: none"> ● Познава морфологията, биологията и екологията на цветята ● Описва изискванията при съхраняването на цветя в цветарски магазин (температура, влажност, вода и др.) ● Изброява подходящите условия за запазване на цветята в добро състояние
Умения	<ul style="list-style-type: none"> ● Разграничава влиянието на факторите на средата върху цветята ● Полага необходимите грижи за цветята ● Спазва изискуемите условия за запазване на цветята

Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Способен е да подбере правилните грижи и поддържане на цветята в цветарски магазин
Резултат от учене 11.2:	Аранжира букети, венци, гирлянди, цветя във ваза
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Описва основните правила при композиране на букети, венци и аранжировки от зеленина и цветя Изброява изискванията за композиране на букети, венци и аранжировки от сухи цветове Дефинира различни техники за аранжиране Познава видовете съдове, помощни материали и инструменти за оформяне на цветни композиции
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Правилно комбинира цветя Демонстрира различни техники при аранжирането на цветя Оформя цветни композиции по зададен проект Работи с различни инструменти, съдове и помощни материали
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Способен е да подбере правилно и да комбинира цветя според принципите на аранжиране, очакваната издръжливост на всяко цвете, дължина и други особености
Резултат от учене 11.3:	Консултира клиентите относно грижите за цветята
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Описва условията за отглеждане на цветята в домашни условия - светлина, влажност, температура, поливане Познава предназначението на препаратите за торене и борба с вредителите Дефинира начина на употреба на препаратите за торене и борба с вредителите
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Консултира клиентите при закупуване на цветя/букети - съобразно повода, цената и др. Дава указания на клиентите за правилното съхранение на цветята Обяснява необходимите грижи за отглеждане на цветя
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Способен е самостоятелно да консултира клиентите относно екологичните изисквания за цветята, препаратите за торене и растителна защита В състояние е сам да консултира клиентите относно условията за отглеждане на цветята в домашни условия и препаратите, които могат да се използват
Резултат от учене 11.4:	Подготвя рязан цвят за клиенти
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Познава видовият състав на цветята Посочва периода на отрязване на цветовете при спазване на изискванията на технологията Описва начините на съхраняване на рязан цвят при спазване на изискванията в зависимост от вида на растението
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Преценява подходящия период за отрязване на цветовете Съхранява рязания цвят в зависимост от вида на растението
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Способен е самостоятелно да прецени как да реже/бере и

	съхранява цветята при спазване на определените изисквания за всеки вид растение
Средства за оценяване:	Средство 1: <ul style="list-style-type: none"> Писмен изпит Средство 2: <ul style="list-style-type: none"> Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> Учебен кабинет За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> База за обучение по практика или реално работно място
Критерии за оценяване:	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> Демонстрира знания, свързани с грижите за цветята Демонстрира знания относно различните техники прилагани при аранжирането на цветя Демонстрира знания за подготовка и съхранение на рязан цвят за клиенти За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> Ефективно подготвя и организира работното място Изпълнява практическа задача, свързана с оформяне, аранжиране, подготовка на рязан цвят Практическата задача е изпълнена самостоятелно и в рамките на предварително зададеното за това време

ЕРУ 12

Наименование на единицата:	Селекция, семепроизводство и организация на цветопроизводствено стопанство
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Техник-озеленител
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 12.1:	Организира цветопроизводствено стопанство
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Познава основните изисквания при създаване на цветопроизводствено стопанство Описва устройството и определя размера на откритите, закритите и спомагателните площи Дефинира технологични схеми за изграждане на парници.
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Разработва устройството на откритите и закритите производствени площи Прилага технологични схеми за изграждане на парници Определя подходящ размер на спомагателните площи Избира подходяща декоративна дървесна и храстова растителност за изграждане на ветрозащитни пояси за района

	на цветопроизводственото стопанство.
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Способен е самостоятелно и в екип да разработи проект за създаване на цветопроизводствено стопанство
Резултат от учене 12.2:	Извършва селектиране на нови видове
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Описва методи, използвани в селекцията, за създаване на нови видове и сортове Посочва сортоизпитване при културите Познава устройството и организацията на работа на селекционното стопанство
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Селекционира необходимите цветни култури Извършва контрол върху посевните качества на семената Извършва технологичен анализ на селекционните сортове
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Способен е самостоятелно и в екип да подбере правилните селекционни методи за създаване на нови видове и сортове
Резултат от учене 12.3:	Организира семепроизводство
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Познава семепроизводството при самоопрашващите се култури Дефинира семепроизводството при кръстосаноопрашващите се култури Познава семепроизводството при вегетативно размножаващите се култури Описва технологичния процес при семепроизводството
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Извършва апробация на даден семепроизводителен участък Набира апробационен сноп Попълва необходимата документация Осъществява контрол при семепроизводството Използва техниката на семепроизводството
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Способен е самостоятелно и в екип да подбере правилните методи за семепроизводство и апробация при отделните култури
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> Решаване на тест/ Писмено изпитване <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> Учебен кабинет <p>За средство 2:</p> <p>База за обучение по практика или реално работно място</p>
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> Дефинира изискванията, устройството и размера на откритите, закритите и спомагателните площи на цветопроизводственото стопанство Описва методи, използвани в селекцията; за създаване на нови

	<p>видове и сортове</p> <ul style="list-style-type: none"> • Познава етапите и процесите на семепроизводство при различните култури <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнява на терен част от проект за създаване на цветопроизводствено стопанство, под ръководството на технически ръководител или проектант • Изпълнява точно задача, свързана с прилагане на методите за селекция и процесите на семепроизводство при спазване на определеното време.
--	--

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност „Парково строителство и озеленяване“ - трета степен на професионална квалификация

ЕРУ 13

Наименование на единицата:	Засаждане, отглеждане и поддържане на растения в паркове и градини
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Техник-озеленител
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 13.1:	Засажда и отглежда различни иглолистни и широколистни дървесни и храстови видове
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва различните начини на засаждане на дървесни и храстови видове • Описва сезонни изисквания и етапите на засаждане на дървесни и храстови видове • Посочва мероприятията свързани със засаждане на дървесни и храстови видове • Изброява основните грижи за отглеждане на различни иглолистни и широколистни дървесни и храстови видове
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Обяснява методи за отглеждане на дървесни и храстови видове • Спазва етапите на засаждане, сезонните изисквания (условия) и технологията • Прилага подходящите мероприятия за правилното отглеждане на дървесни и храстови видове • Засажда и отглежда различни иглолистни и широколистни дървесни и храстови видове
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да приложи подходящ метод за засаждане на дървесни и храстови видове и да осъществява мероприятията за

	правилното им отглеждане
Резултат от учене 13.2:	Изгражда и поддържа тревни площи
Знания	<ul style="list-style-type: none"> ● Описва различните видове треви, подходящи за затревяване ● Познава етапите и особеностите в технологията при затревяване и зачимяване ● Посочва мероприятията, свързани със засяването на семената и реденето на чима ● Описва основните грижи за тревните площи
Умения	<ul style="list-style-type: none"> ● Подготвя терена според технологичните изисквания за затревяване или зачимяване ● Засява тревни площи чрез правилен подбор на тревни смеси ● Извършва зачимяване като спазва последователността ● Използва най-подходящите методи за отглеждане на тревните площи
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> ● Способен е да подбере правилната технология за изграждане на тревни площи и да извършва подходящите мероприятия за правилното им отглеждане
Резултат от учене 13.3:	Засажда и поддържа дървесно-храстови групи
Знания	<ul style="list-style-type: none"> ● Определя различните видове дървета и храсти ● Посочва различните видове групи, етапите и разликите при изграждането им ● Описва основните грижи и мероприятията, свързани с поддържане на дървесно-храстови групи
Умения	<ul style="list-style-type: none"> ● Сравнява различните декоративни видове ● Изгражда различни дървесно-храстови групи по одобрен проект ● Използва най-подходящите методи за отглеждане на дървесно-храстови групи
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> ● Способен е да изгражда и поддържа дървесно-храстови групи
Резултат от учене 13.4:	Изгражда и поддържа вертикално и каскадно озеленяване на сгради, архитектурни съоръжения, балкони и тераси
Знания	<ul style="list-style-type: none"> ● Описва основните технологични принципи при вертикалното и каскадното озеленяване ● Изброява най-често използвани цветни видове за вертикално и каскадно озеленяване ● Дефинира отличителните белези, колорит, продължителност на цъфтеж и др. на цветя и тревисти видове, подходящи за вертикално и каскадно озеленяване ● Познава мероприятията по поддържане на растителността в условията на вертикалното и каскадно озеленяване ● Описва архитектурни конструкции за вертикално и каскадно озеленяване в зелените площи и зацветяване на фасади, балкони и тераси
Умения	<ul style="list-style-type: none"> ● Обяснява различните технологични особености при

	<p>вертикалното и каскадно озеленяване</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Разпознава декоративните видове подходящи за вертикално и каскадно озеленяване ● Прилага най-подходящите методи за отглеждане и поддържане на растителността в условията на вертикалното и каскадно озеленяване ● Монтира архитектурни конструкции за вертикално и каскадно озеленяване
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> ● Способен е да участва в екип за изграждане на растителност за вертикално и каскадно озеленяване по одобрен проект ● Извършва подходящите мероприятия за правилното отглеждане и поддържане на растителност за вертикално и каскадно озеленяване
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Решаване на тест/ Писмено изпитване <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Учебен кабинет <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● База за обучение по практика или реално работно място
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Дефинира начините на засаждане, отглеждане и грижи за растителността ● Определя етапите и процесите на изграждане дървесно-хростова група, цветни фигури и цветни групи ● Познава теоретични понятия за изграждане и поддържане на тревни площи <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Изпълнява на терен част от проект под ръководството на технически ръководител или проектант ● Изпълнява точно задача, свързана със засаждане, отглеждане и поддържане на растенията в паркове и градини, при спазване на определеното време

ЕРУ 14

Наименование на единицата:	Изграждане и поддържане на паркова архитектура
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Техник-зеленител

Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 14.1:	Подготвя терен за засаждане на растения или изграждане на паркова архитектура
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва основните технологични принципи при заравняване и моделиране на терена • Изброява най-често използваната механизирана техника, подходяща за оформяне на терена • Познава мероприятията при засаждане на растителност с промяна на нивото на терена • Дефинира архитектурни елементи, конструкции и съоръжения в зелените площи и начина на изграждането им в паркова среда
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Прилага различните технологични принципи при изграждане на геопластики, оформяне и моделиране на терена • Използва механизирана техника за оформяне на терена • Прилага различни мероприятия при засаждане на растителност с промяна на нивото на терена • Монтира архитектурни елементи, конструкции и съоръжения в зелените площи в паркова среда
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да изпълнява технологични дейности по моделиране и подготовка на терена за засаждане на растения и монтиране на архитектурни елементи, конструкции и съоръжения в зелените площи
Резултат от учене 14.2:	Изгражда и поддържа декоративни настилки
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва предназначението на алейната мрежа и мястото ѝ в парковата среда • Изброява видовете алеи • Описва технологията за изграждане на настилка от речна баластра • Познава технологията за изграждане на настилка от бетонни плочи • Определя видовете бетонови плочи и начини за изпълнение на настилката • Изброява видовете бордюри и материали за изработването им • Познава качествата на паважната настилка, видовете паваж и материалите за изпълнението му • Дефинира технология за изпълнение на паважната настилка от гранитни и мраморни павета • Описва технологията за изграждане на настилките от естествени плочи, видове настилки и материали за изпълнението им
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава различните видове алеи, предназначението на

	<p>алейната мрежа, мястото ѝ в парковата среда</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Изгражда настилки от бетонни плочи и естествен камък ● Изгражда паважни настилки по различни схеми за полагане ● Комбинира различни материали за изграждането на настилка с декоративен рисунък ● Изгражда ударопоглъщащи настилки ● Изгражда плочопътека в зелени площи ● Изгражда настилка от синтетични материали ● Изгражда настилки с опесъчени покрития ● Използва най-подходящите видове бордюри и материали за изработването им ● Поддържа декоративни настилки
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> ● Способен е по одобрен проект да изгради алейна мрежа в паркова среда, използвайки различни видове настилки ● Прилага точно материалите и начина на изграждане и поддържане на декоративни настилки в паркова среда според технологичните изисквания
Резултат от учене 14.3:	Изгражда и поддържа паркова архитектура в кътове за отдих
Знания	<ul style="list-style-type: none"> ● Посочва нормативните показатели за размерите на площадката за отдих ● Изброява основните паркови архитектурни елементи и съоръжения за обзавеждането на площадка за отдих ● Разпознава строителните материали, използвани за изграждане на парково обзавеждане ● Описва традиционни материали при изпълнението на парковите архитектурни елементи и съоръжения ● Разчита работни чертежи на паркова архитектура ● Обяснява технологичната последователност при изпълнение на строителни работи - изкопи, насипи, кофраж, армировка, полагане и грижи за бетона, замазки и др.
Умения	<ul style="list-style-type: none"> ● Изгражда паркови архитектурни елементи и съоръжения по предварителен проект ● Разпознава строителните материали, използвани за изграждане на парково обзавеждане ● Влага традиционни материали при изпълнението на парковите архитектурни елементи и съоръжения ● Изгражда, поддържа и ремонтира съоръжения за детски и спортни площадки
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> ● Способен е да монтира паркова архитектура за обзавеждане на площадки за отдих по предварителен проект, спазвайки технологичната последователност при изпълнение на строителни работи
Резултат от учене 14.4:	Изгражда и поддържа скални кътове, алпинеуми и водни площи

Знания	<ul style="list-style-type: none"> ● Описва основните изисквания за съчетаване на растения, за избор на място и за изграждане на скални кътове, алпинеуми, водни потоци и езерца в зелените площи ● Познава видовете цветя, подходящи за скални цветни кътове, алпинеуми и водни площи ● Изброява видовете декоративни храсти, които се използват за скални кътове и алпинеуми ● Определя материали (строителни и растителност) за изграждане на декоративни водни площи с пейзажна и геометрична форма ● Описва технологията за поддържане на каскадите и водните ефекти с растителност и оборотна вода
Умения	<ul style="list-style-type: none"> ● Изгражда скални кътове, алпинеуми и водни площи по предварителен проект ● Използва цветя и декоративни храсти, подходящи за скални кътове и алпинеуми ● Влага подходящи материали за изграждане на декоративни водни площи ● Поддържа скални кътове, алпинеуми и водни площи
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> ● Способен е да изгради и оформи скални кътове и алпинеуми в паркова среда, съобразявайки се с одобрено по проект композиционното решение ● Правилно подбира основни и спомагателни материали и начин на изграждане на водни площи в паркова среда
Резултат от учене 14.5:	Изгражда и поддържа зони за активен и пасивен отдих в паркова среда
Знания	<ul style="list-style-type: none"> ● Описва основните изисквания за зони за активен и пасивен отдих ● Описва основните изисквания за съчетаване на растения, избор на място и изграждане на зони за активен и пасивен отдих в паркова среда ● Изброява видовете декоративни дървета и храсти, които се използват за озеленяване на зони за активен и пасивен отдих ● Познава видовете цветя, подходящи за озеленяване на зони за активен и пасивен отдих ● Определя съоръжения и паркови елементи подходящи за изграждане на зони за активен и пасивен отдих ● Определя материали (строителни и растителност) за изграждане на зони за активен и пасивен отдих с пейзажна и геометрична форма
Умения	<ul style="list-style-type: none"> ● Изгражда зони за активен и пасивен отдих по предварителен проект ● Използва подходящи съоръжения за активен и пасивен отдих ● Влага подходящи материали за изграждане на зони за активен

	и пасивен отдих
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Поддържа площадките за активен и пасивен отдих • Способен е да изгради и оформи зони за активен и пасивен отдих в паркова среда, съобразявайки се с одобрено по проект композиционно решение • Правилно подбира основни и спомагателни материали и начини на изграждане на зони за активен и пасивен отдих в паркова среда
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест/ Писмено изпитване <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • База за обучение по практика или реално работно място
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Определя начините на оформяне на терена и предстоящо засаждане на растения или изграждане на паркова архитектура. • Дефинира етапите и процесите на изграждане и поддържане на декоративни настилки, паркови архитектурни елементи и съоръжения в кътове за отдих • Познава начините за създаване и поддържане на скални кътове, алпинеуми и водни площи <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнява на терен част от проект свързан с изграждане и поддържане на: паркова архитектура, декоративни настилки, скални цветни кътове, алпинеуми и водни площи, под ръководството на технически ръководител или проектант • Спазва определеното време за изпълнение на практическата задача

ЕРУ 15

Наименование на единицата:	Изграждане и поддържане на озеленяване на линейни обекти и паркови обекти със специално предназначение в градска среда
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Техник-озеленител
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 15.1:	Изгражда и поддържа линейни обекти от градската инфраструктура

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира основните изисквания за подбора на растения и избор на мястото, съобразено с нормативните актове • Познава дървесно храстовите видове, подходящи за булеварди и улици • Описва основните изисквания за функционална и подходяща алейна мрежа • Запознат е с материалите за изграждане на пешеходни зони с пейзажна и геометрична форма • Познава технологията за поддържане на растителността
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Участва в изграждането на булевардно и улично озеленяване по предварителен проект • Използва дървета, декоративни храсти и цветя, подходящи и съобразени с наредбите и нормативните актове • Използва подходящи материали за изграждане на пешеходни зони • Поддържа булевардно и улично озеленяване съобразено със сезоните и инфраструктурните, нормативни изисквания
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да изгради и оформи зелените зони на булеварди и улици, съобразявайки се с одобрено по проект композиционно решение • Правилно подбира основни и спомагателни материали и начина на изграждане на зелените площи в градска среда
Резултат от учене 15.2:	Изгражда и поддържа паркови обекти за ограничено обществено ползване (в имотите за жилищни, вилни, обществени, производствени, курортни и спортни сгради и комплекси)
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва основните изисквания за подбора на растения и избор на мястото, съобразено с нормативните актове • Познава дървесно храстовите видове, подходящи за детски градини и училища • Дефинира основните изисквания за функционална и подходяща алейна мрежа, зони за пасивен и активен отдих и зони за зареждане • Описва материали за изграждане на пешеходни зони с пейзажна и геометрична форма, спортни площадки, детски площадки, площадки за учене на открито и необходимите им съоръжения • Познава технологията за поддържане на растителността
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Участва в изграждането на зелените зони на детски градини или училища по предварителен проект • Използва дървета, декоративни храсти и цветя, подходящи и съобразени с наредбите и нормативните актове • Използва подходящи материали за изграждане на пешеходни зони и зони за активен и пасивен отдих • Използва подходящите инструменти и съоръжения

	<ul style="list-style-type: none"> ● Поддържа зелените площи в детски заведения - ясли/ детски градини и училища
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> ● Способен е да изгради и оформи зелените зони на детски заведения – ясли/ детски градини и училища, съобразявайки се с одобрено по проект композиционно решение ● Правилно подбира основни и спомагателни материали и прилага начин на изграждане на зелените площи в детски заведения в градска среда
Резултат от учене 15.3:	Изгражда и поддържа паркови обекти със специфично предназначение (гробищни паркове, ботанически градини, дендрариуми, зоопаркове, защитни насаждения)
Знания	<ul style="list-style-type: none"> ● Описва основните видове паркове със специфично предназначение - дендрариуми, ботанически, зоологически градини, атракционни и спортни паркове ● Познава основните изисквания за подбора на растения и избора на мястото, съобразено с нормативните актове ● Разпознава дървесно-храстовите видове, подходящи за паркови обекти със специално предназначение ● Дефинира основните изисквания за функционална и подходяща алейна мрежа, зони за пасивен и активен отдих и зони за зареждане ● Описва материали за изграждане на пешеходни зони с пейзажна и геометрична форма, различни типове площадки и необходимите им съоръжения ● Запознат е с технологията за поддържане на растителността
Умения	<ul style="list-style-type: none"> ● Участва в изграждането на паркове със специфично предназначение - дендрариуми, ботанически, зоологически градини, атракционни и спортни паркове, по предварителен проект ● Използва дървета, декоративни храсти и цветя, подходящи и съобразени с наредбите и нормативните актове. ● Влага подходящи материали за изграждане на пешеходни зони и зони за активен и пасивен отдих. ● Използва подходящи съоръжения. ● Поддържа зелените площи в паркове със специфично предназначение – дендрариуми, ботанически, зоологически градини, атракционни и спортни паркове
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> ● Способен е да изгради и оформи зелените зони на детски заведения - ясли/ детски градини и училища, съобразявайки се с одобрено по проект композиционно решение ● Правилно подбира основни и спомагателни материали и начина на изграждане на зелените площи в детски заведения в градска среда
Средства за оценяване:	Средство 1:

	<ul style="list-style-type: none"> Решаване на тест/ Писмено изпитване Средство 2: <ul style="list-style-type: none"> Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> Учебен кабинет За средство 2 <ul style="list-style-type: none"> База за обучение по практика или реално работно място
Критерии за оценяване:	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> Определя начините на оформяне на терена и предстоящо засаждане на растения или изграждане на паркови архитектурни елементи съобразени със зелени площи в градска среда Дефинира етапите и процесите на изграждане и поддържане на декоративни настилки, паркови архитектурни елементи и съоръжения в зелени площи в градска среда; методите и технологията за поддържане на зелени площи в градска среда За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> Разчита и анализира проект свързан с изграждане и поддържане на зелени площи в градска среда: паркова архитектура, декоративни настилки, алейна мрежа, дървесно храстова група, под ръководството на технически ръководител или проектант на терен. Спазва определеното време за изпълнение на практическата задача

4. Изисквания към материалната база

4.1. Учебен кабинет по теория

Обучението по теория се извършва в учебни кабинети, оборудвани с необходимата електронна и компютърна техника. Обзавеждането на учебния кабинет по теория включва: работно място с компютър за обучаващия и за всеки обучаван (работна маса и стол), достъп до интернет, учебна дъска, мултимедиен проектор, мебели (предимно шкафове за различни цели), екрани и стойки за окачване на табла и учебно-технически средства, учебни пособия: демонстрационни макети и модели, онагледяващи табла, учебни видеофилми, справочници закони, наредби и инструкции. Трябва да бъдат осигурени необходимите количества образци от технически документи.

4.2. Учебна база за обучение по практика

Практическото обучение се провежда в организация при сключен договор - оранжерия, градински център, цветарски магазин, ботаническа градина, декоративен разсадник, горско стопанство, на зелените площи на училището или общината, в частни или държавни (общински) паркове и градини.

За обезпечаване на обучението по практика обучаващата институция трябва да разполага със:

- сбирки от различни материали- дървесно-храстови, цветни и тревни видове, почви,

- семена;
- специализирани кабинети за обучение на софтуерни програми свързани с професията
- специализирани кабинети за обучение по геодезия, оборудвани с нивелир, лата и др.;
- технологично оборудване, малогабаритна техника, специализирани ръчни инструменти
- трактор със съответния набор технологично оборудване за обучението за управление на трактор и работа с прикачна техника, инструменти.

5. Изисквания към обучаващите

Право да преподават по учебните предмети или модули от общата професионална подготовка имат лица с висше образование по съответната специалност.

По учебен предмет или модул от професионалната подготовка, за който няма съответно професионално направление в Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, приет с Постановление № 125 от 2002 г. на Министерския съвет (ДВ, бр. 64 от 2002 г.), могат да преподават лица без висше образование и без професионална квалификация „учител“, ако са придобили професионална квалификация по съответната специалност при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение.

Препоръчително е на всеки три години обучаващите да преминават курс за актуализиране на професионалните знания, умения и компетентности.